

Hanna Dahlqvist
Telefon: 010-485 39 71

Remissvar
2021-03-15

Diarienummer
1.4.3-2020-30623

Miljödepartementet
Naturmiljöenheten
103 33 Stockholm

Remissvar från Migrationsverket avseende remissförfrågan gällande Naturvårdsverkets förslag till revideringar av miljölednings- förordningen

(Er beteckning dnr M2020/01705)

Sammanfattning

Migrationsverket välkomnar översynen av förordningen. Att bilagan som styr rapporteringens utformning varit en del av förordningen har bidragit till att rapporteringen under många år varit statisk och inte enkelt kunnat anpassas efter nya behov. Att bilagan utgår möjliggör ökad flexibilitet och effektivitet.

I förslaget tas begreppet indirekt miljöpåverkan bort. Migrationsverket anser att förordningen bör fokusera på *betydande* miljöpåverkan snarare än att dela in det i direkt/indirekt påverkan; det skulle ge större effekt för staten i stort.

Förtydligande och skärpta skrivningar avseende upphandling, resurshushållning och avfallshantering samt miljöanpassning och utsläppsminskningar har goda intentioner. Dock kräver dessa både utökad kompetens och tillskjutande av ekonomiska medel för att efterlevas.

Migrationsverket

Avdelningen för verksamhetsstöd, Lokalförsörjningssektionen
Besöksadress Slottsgatan 82 **Postadress** 601 70 Norrköping
Telefon 0771-235 235 **Telefax** 010-4857523

E-post migrationsverket@migrationsverket.se **Webbplats** www.migrationsverket.se **Organisationsnr** 202100-2163

4. Förslag för att stärka miljöledningsarbetet i staten

Nedan framgår Migrationsverkets kommentarer på Naturvårdsverkets förslag för att stärka miljöledningsarbetet i staten och myndigheters arbete med sin miljöpåverkan

4.1.1 Bemyndigande om föreskriftsrätt för Naturvårdsverket m.m.

Migrationsverket ställer sig positiva till att bilagan utgår. Det öppnar för en anpassad och mer effektiv rapportering och uppföljning.

4.1.3 Nytt uppdrag för vägledande myndigheter

Vi anser det i grunden positivt att fler myndigheter blir delaktiga i vägledningsarbetet. Dock är det viktigt att det tydligt framgår hur de andra myndigheternas mandat förhåller sig till Naturvårdsverkets mandat.

4.2.3 Fokus på direkt miljöpåverkan

Snarare än att tala om direkt och indirekt påverkan borde det vara av större nytta och intresse att myndigheterna lade fokus på sin *betydande* påverkan – som kan vara såväl direkt som indirekt. Genomförs en ändring enligt Naturvårdsverkets förslag anser Migrationsverket det vara av vikt att upphandling i staten hanteras i förordningen, då det är ett område inom vilket staten sammantaget har stor miljöpåverkan.

4.2.5 Hänvisning till EMAS och ISO 14001-standard utgår

Migrationsverket är positiva till att bör-skrivningen om EMAS och ISO 14001 utgår och ser därigenom en ökad tydlighet.

4.2.6 Förtydligande av förordningen i förhållande till ISO-standard 14001:2015

Migrationsverket välkomnar tydliggörandet att miljöhänsyn ska integreras i *hela* verksamheten. Detta förslag ger ett ökat stöd för intern styrning.

4.2.7 Krav på handlingsplan utgår

Genom att ta bort kravet på (separat) handlingsplan för miljöarbetet och istället integrera den som en del i ordinarie styrmodell, anser vi att den interna styrningen av miljöarbetet stärks.

4.3.1 Stärkt integrering av miljöarbetet och ständig förbättring

Migrationsverket ser positivt på den strategiska ansats som detta förslag innebär och att förordningen härigenom får en koppling till de nationella miljömålen och den internationella politiken om hållbar utveckling. Det är också bra att kraven på ledningens engagemang stärks. Positivt att krav införs på att målen ska ses över årligen.

4.3.2 Ny fråga om resurshushållning och avfallshantering

Vi ser positivt på att avfallshantering föreslås tas upp i nya förordningen. Gällande livscykelanalyser är det viktigt att Naturvårdsverket är tydliga med huruvida detta är ett bör- eller skallkrav; i remissen står det olika. En farhåga är att myndigheterna inte besitter den här typen av kompetens och att det kan finnas ett behov av tillskjutande av ekonomiska medel.

4.3.3 Miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen

Vi instämmer i uttryckt intention kring hur Sveriges offentliga verksamheter ska och bör ligga i framkant vad gäller att driva på hållbarhetsutvecklingen av samhället och marknaden. Vi vill dock poängtera att ett genomförande av detta kräver en helt annan resursinsats ifrån dem som skall genomföra detta, än vad vi idag ser i realiteten. Det krävs både en utökad kompetens inom de olika områdena, tillsammans med att ekonomiska medel tillförs till statens aktörer, dvs. offentliga verksamheter och dess inköpsverksamheter.

4.3.4 Ökade krav på miljöanpassning och utsläppsminskning

Migrationsverket samtycker till de förslag till förändringar av förordning som tagits fram av Naturvårdsverket rörande 15 § miljöledningsförordningen med undantaget att vi anser att föreslagen rapportering av antal digitala möten har minst två utmaningar.

Dels är det inte alltid möjligt att ta fram den typen av information från alla tekniska lösningar. Dels är vi tveksamma till om antalet digitala möten är en bra indikator på hur väl miljöpåverkan från tjänsteresor begränsas. Till exempel kan vi se att vi redan idag använder digitala möten även för möten som inte skulle inneburit någon tjänsteresa och att vi även ersätter andra former för dialog som tidigare använts t.ex. telefonkonferenser och personliga samtal, med digitala möten.

4.4.1 Återkoppling på myndigheternas rapportering

Vi instämmer i att återkoppling är önskvärt från departementet för att understryka vikten av att miljöledningsarbetet på myndigheten har effekt.

4.4.2 Tydlig inriktning i uppföljningen av miljöledningsarbetet

Migrationsverket ställer sig skeptiskt till att frågan är formulerad *I vilken omfattning och för vilka aktiviteter...har myndigheten fastställt mål?* Vi ser det som godtyckligt att svara – det som är mycket för en är lite för någon annan.

4.4.3 Fokus på uppföljning av det systematiska miljöarbetet

Bra att rapporteringen blir mer ”renodlad” mot förordningen och att fritextsvaren utgår. Fritextsvar är svårare att följa upp på och jämföra mellan år och myndigheter.

4.4.4 Justerad uppföljning av miljöarbetets effekter

Migrationsverket anser att ta bort frågan om andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar, riskerar att ge en skev bild; värdet på genomförda upphandlingar kan variera med miljardbelopp från år till annat, beroende av vad som handlas upp/avropas.

4.4.5 Förändringar i formuläret

Generellt ställer sig Migrationsverket positiva till att formuläret ses över och revideras. Vissa skrivningar öppnar dock för osäkerhet och godtyckliga, subjektiva bedömningar. Att efterfråga omfattning och utsträckning ger inga exakta mått; det som är i stor omfattning/utsträckning för en myndighet kan vara i liten omfattning/utsträckning för någon annan, vilket gör det svårt att jämföra.

Ny fråga kopplad till 15 a §

Naturvårdsverket bör beakta det faktum att statliga myndigheter i viss eller total utsträckning är förhindrade att klimatkompensera för sina koldioxid-utsläpp. Kompensation kan ske på andra sätt men är inte alltid helt enkelt då många myndigheter exempelvis inte äger de lokaler vilka de bedriver verksamhet i.

Ny fråga: Antal digitala möten.

Migrationsverket vill uppmärksamma att möjligheten till att mäta digitala möten inte alltid finns, så som kommenterats under 4.3.4.

Ny fråga: Ange hur komplett statistiken i fråga 1.1. bedöms vara (anges i procent).

Migrationsverket ser inte syftet med denna fråga. I likhet med andra frågor som rör just *bedömningar* riskerar svaren att bli godtyckliga och ej jämförbara mellan varken olika myndigheter eller den egna myndighetens resultat från år till annat.

Ny fråga: Ange hur komplett statistiken i fråga 2.1 bedöms vara (anges i procent).

Se kommentar ang. fråga 1.1.

Ny fråga: Ange hur komplett statistiken i fråga 3.4 bedöms vara (anges i procent).

Se kommentar ang. fråga 1.1.

5. Författningsförslag

Nedan framgår Migrationsverkets kommentarer på Naturvårdsverkets förslag till ändringar i gällande förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter samt i förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader utifrån Naturvårdsverkets förslag i kapitel 4.

Migrationsverket har inga kommentarer på författningsförslaget i sig utan hänvisar till de synpunkter som framförts under 4.

6. Konsekvensbeskrivning

Nedan framgår Migrationsverkets kommentarer på Naturvårdsverkets konsekvensbeskrivning av föreslagna ändringar i förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

6.2.3 Fokus på direkt miljöpåverkan

Vi ser, precis som Naturvårdsverket gör i sin analys, att förslaget innebär att legalt stöd för att driva arbetet med indirekt miljöpåverkan kommer att falla bort. I de fall detta förslag genomförs är det därför av vikt att även förslaget om miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen realiserar.

6.2.6 Förtydligande av förordningen i förhållande till ISO-standard 14001:2015

Migrationsverket berömmar den ökade tydligheten samt det stärkta systematiska angreppssättet. Vi håller dock inte med om analysen att förslaget inte påverkar arbetsbördan. För att leva upp till förslaget krävs en ökad resursinsats; ekonomisk såväl som kompetensmässig. Även när den initiala kompetensutvecklingen skett medför hanteringen av livscykelperspektivet en ökad arbetsinsats.

6.3.1 Stärkt integrering av miljöarbetet och ständig förbättring

Den stärkta integreringen av miljöarbetet välkomnas. Som uttryckts tidigare ställer vi oss dock skeptiska till ordval om *bedömningar*. Vi ser en risk för att svaren blir godtyckliga och ej jämförbara mellan varken olika myndigheter eller den egna myndighetens resultat från år till annat.

6.3.3 Miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen

Migrationsverket ser positivt på den tydligare styrning som förslaget medför. Vi håller dock inte med om att förslaget innebär merarbete endast inledningsvis, utan ser att detta medför en generell nivåhöjning som kräver ökade arbetsinsatser över tid.

6.4.4 Justerad uppföljning av miljöarbetets effekter

Migrationsverket har ingenting att erinra gällande frågan om energianvändning som utgår. Gällande frågan om andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop anser vi, som påtalats tidigare i detta remissvar, att endast mäta värdet på upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet

upphandlingar och avrop, riskerar att ge en skev bild. Vidare ställer vi oss frågande till syftet med frågan om hur komplett myndigheten bedömer statistiken vara. Även detta är en *bedömningsfråga* som riskerar att få ett godtyckligt svar.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av miljöansvarig Hanna Dahlqvist. I handläggningen av ärendet har även chefen för verksamhetsstöd Christina Werner samt fastighetschef Magnus Hansson deltagit.

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör